

สดตามขั้นถึง

ปลอดบุหรี่

จุดเปลี่ยนเพื่อ

คุ้มครอง

สุขภาพ

จัดทำโดย

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

สนับสนุนโดย

ddd. Department of Health Promotion, Ministry of Health

ทั่วโลกตื่นตัวออกกฎหมาย ห้ามสูบบุหรี่ในพับ บาร์

ในเดือนมีนาคมปี 2547 ประเทศไอร์แลนด์ เป็นประเทศแรกที่มีการห้ามสูบบุหรี่ในอาคารทั้งหมด รวมไปถึงบาร์ ร้านอาหาร และสำนักงาน หลังจากนั้นอีก 2 เดือน ประเทศนอร์เวย์ ก็มีประกาศห้ามเช่นกัน และตามไปด้วยประเทศมอลต้า อิตาลี และสวีเดนในปีต่อมา

และในปี 2549 ที่ประเทศสเปน ก็มีการห้ามสูบบุหรี่ในที่ทำงาน บาร์ ร้านอาหาร เช่นเดียวกัน ประเทศอังกฤษก็จะเริ่มประกาศใช้ข้อบังคับทางกฎหมายการห้ามสูบบุหรี่ในปีหน้าเช่นกัน ส่วนที่สกอตแลนด์ ได้มีการประกาศนำข้อห้ามดังกล่าวนี้มาใช้ตั้งแต่เดือนมีนาคมปี 2549 แล้ว

ถึงแม้ว่าในช่วงต้นจะมีการต่อต้านข้อบังคับดังกล่าวจากผู้สูบบุหรี่และจากผู้ขายเอง แต่ท้ายที่สุดแล้ว ข้อห้ามดังกล่าวก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากสาธารณชน ทั้งผู้สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่

เช่น ในประเทศไอร์แลนด์ มีผลสำรวจออกมาว่า จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ถึง 93 เปอร์เซ็นต์ (ซึ่งเป็นผู้สูบบุหรี่ 89 เปอร์เซ็นต์) คิดว่าข้อห้ามดังกล่าวเป็นแนวคิดที่ดี และเพื่อเป็นการส่งเสริมความคิดดังกล่าว ทางเจ้าของกิจการผับและบาร์ ได้ติดตั้งเครื่องให้ความอบอุ่นบริเวณพื้นที่ภายนอก เพื่อเป็นการบริการให้กับลูกค้าที่ต้องออกไปสูบบุหรี่นอกร้านด้วย

แม้แต่ในประเทศอิตาลี ที่กฎหมายบางเรื่องมักจะถูกมองว่าเป็นแค่ทางเลือกหนึ่ง แต่ที่น่าแปลกใจว่าการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะกลับได้รับการปฏิบัติตามด้วยดี ซึ่งอาจจะด้วยสาเหตุจากค่าปรับที่ค่อนข้างหนักสำหรับผู้ฝ่าฝืน หรือบ่อยครั้งที่ผู้สูบบุหรี่เองก็ต้องการที่จะได้รับอากาศที่บริสุทธิ์

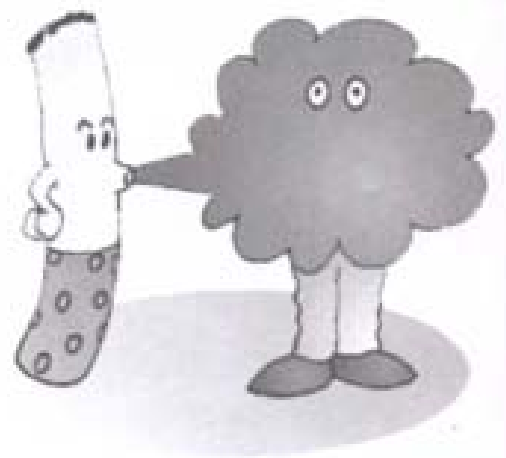
เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่ประเทศฝรั่งเศส ได้ประกาศให้มีการบังคับใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะต่าง ๆ ตามอย่างประเทศเพื่อนบ้านในทวีปยุโรปที่ได้ประกาศใช้ข้อบังคับนี้ไปแล้ว ถือเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ของสาธารณชน

ที่มา : Bangkok Post October 19, 2004.

ควันบุหรี่มือสอง คืออะไร

- การสูดควันบุหรี่มือสอง คือ การได้รับควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบและพ่นควันออกมาอยู่ในบรรยากาศรอบตัวเรา
- ควันบุหรี่มือสองประกอบด้วยสารพิษต่าง ๆ เช่นเดียวกับควันบุหรี่ที่คนสูบบุหรี่สูดเข้าสู่ร่างกาย เช่น คาร์บอนมอนนอกไซด์ แอมโมเนีย อาร์เซนิก สารปรอท และฟอร์มาลดีไฮด์ และสารก่อมะเร็งอีกหลายชนิด
- คนไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองจะได้รับสารต่าง ๆ ในควันบุหรี่ที่เข้าไปในร่างกาย ซึ่งมีทั้งสารพิษ เช่น คาร์บอนมอนนอกไซด์ และสารก่อมะเร็ง เช่น ไนโตรซามีน เป็นต้น
- ควันบุหรี่มือสองทำให้ผู้ที่สูดเข้าไปได้รับอันตรายและเกิดโรคต่างๆ ได้เช่นเดียวกับคนสูบบุหรี่ มีการพิสูจน์แล้วว่า ควันบุหรี่มือสองเป็นสาเหตุของโรคมะเร็งปอด โรคหัวใจขาดเลือด และยังเป็นสาเหตุสำคัญของโรคถุงลมโป่งพอง หอบหืด และเส้นเลือดสมองแตกอีกด้วย

ควันบุหรี่มือสอง

- ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจขาดเลือดจากการได้รับควันบุหรี่มือสองค่อนข้างสูง คือ มีความเสี่ยงประมาณครึ่งหนึ่งของคนสูบบุหรี่
- คนที่ทำงานในสถานบริการ เช่น คับ บาร์ และสถานบันเทิงต่าง ๆ ยังเป็นแหล่งของควันบุหรี่มือสองในระดับสูง ซึ่งเป็นอันตราย มีสถิติว่า คน 500 คนที่เสียชีวิตแต่ละปี เนื่องจากได้รับควันบุหรี่มือสองจากที่ทำงานในอังกฤษในจำนวนนี้จะมี 50 คนที่ทำงานในสถานบริการบาร์หรือก๊อปปี้คาเฟ่
- การทำให้ที่ทำงานปลอดบุหรี่จะช่วยป้องกันการเสียชีวิตและการเป็นโรคร้ายแรงจากควันบุหรี่มือสองได้

ข้อมูล : มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, ชุดข้อมูล "ควันบุหรี่มือสอง", 2546.

ควันบุหรี่ในสถานบันเทิง และร้านอาหารอันตราย

งานวิจัยผลกระทบต่อควันบุหรี่มือสอง : กรณีศึกษาจากฮ่องกง

ศ.ดร.แอนโทนี เฮดลีย์ (Professor Anthony J Hedley) แห่งภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮ่องกงเปิดเผยงานวิจัยเรื่อง **"ผลกระทบจากควันบุหรี่มือสอง ต่อสุขภาพและเศรษฐกิจในระดับชาติ"** พบว่า ในแต่ละปีการสูบบุหรี่และควันบุหรี่มือสองได้ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อฮ่องกง คิดเป็นเงินถึง 53 พันล้านเหรียญ โดยร้อยละ 28 ในจำนวนนี้เป็นต้นทุนดูแลสุขภาพที่เกิดจากควันบุหรี่มือสอง และในแต่ละปีควันบุหรี่มือสองได้คร่าชีวิตชาวฮ่องกงประมาณ 1,324 คน โดยก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อโรคสำคัญ 4 โรค ได้แก่ โรคสมองขาดเลือด โรคหัวใจ มะเร็งทุกชนิด และโรคปอดเรื้อรัง

ในช่วงที่ผ่านมากฎหมายของฮ่องกงไม่ได้มีการบังคับให้ร้านอาหารเป็นเขตปลอดบุหรี่ ดร.เฮดลีย์ และคณะ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มพนักงานในร้านอาหารที่ห้ามสูบบุหรี่ และที่ให้สูบบุหรี่ได้โดยอิสระ โดยนำน้ำลาย บัสสาวะ เส้นผม และเลือด ซึ่งถือเป็นตัวบ่งชี้ทางชีวภาพของพนักงานร้านอาหารที่มีโอกาสสัมผัสกับควันบุหรี่มือสองแตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน พบว่ามีระดับโคตินิน (cotinine - สารที่แปรสภาพจากสารนิโคติน ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ตัวสำคัญในบุหรี่) อยู่ในบัสสาวะของพนักงานในร้านอาหารแต่ละกลุ่มแตกต่างกันชัดเจน ในขณะที่กลุ่มพนักงานร้านอาหารที่ห้ามสูบบุหรี่มีระดับโคตินินที่พบต่ำกว่า 50 นาโนกรัม/มิลลิลิตร กลุ่มพนักงานในร้านที่อนุญาตให้สูบบุหรี่พบว่า มีระดับโคตินินสูงถึง 4,000 นาโนกรัม/มิลลิลิตร

ดร.เฮดลีย์ สรุปว่า จากสถานการณ์เช่นนี้ ฮ่องกงจึงเกิดความสูญเสียที่ไม่ควรต้องจ่ายจากความเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควรคิดเป็นเงินถึง 1,773 ล้านดอลลาร์ต่อปี โดยประมาณ 1 ใน 4 เกิดจากควันบุหรี่มือสอง

ข้อมูล : ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมการบริโภคยาสูบ "สรุปการประชุมวิชาการบุหรี่และสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 5" 5-6 มิถุนายน 2549 หน้า 10.

ร้านอาหารและบาร์ปลอดบุหรี่ส่งผลดีต่อสุขภาพ

วอชิงตันโพสต์ - นักวิจัยได้ตรวจวัดปริมาณอนุภาคฝุ่นจากอากาศในบาร์และร้านอาหารใน 7 เมืองใหญ่ของสหรัฐอเมริกา โดยที่ 3 เมืองมีกฎหมายปลอดบุหรี่ในร้านอาหาร คือ บัฟฟาโร นิวยอร์ก และ ลอสแอนเจลิส เปรียบเทียบกับอีก 4 เมืองที่ไม่มีกฎหมายนี้

ผลการวิจัยพบว่า ร้านอาหารและบาร์ในเมืองที่มีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานประกอบการ (**Smokefree workplace laws**) พบปริมาณมลพิษในอากาศต่ำกว่าร้านอาหารและบาร์ในเมืองที่ไม่มีกฎหมายนี้ถึงร้อยละ 82

จากการสำรวจในเมืองนิวยอร์กพบว่า ตั้งแต่ได้ออกกฎหมายนี้มาเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2546 ธุรกิจร้านอาหารและบาร์มีรายได้เพิ่มขึ้น การจ้างงานก็มีมากขึ้น ประชาชนให้การสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก โดยร้อยละ 99 บอกว่าจะออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายนี้คุ้มครองสุขภาพของทั้งลูกค้าและผู้ปฏิบัติงานในร้านอาหารและบาร์

วอชิงตันโพสต์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2549 มีบางสิ่งที่หายไปจากประเทศสกอตแลนด์ นั่นก็คือ ผู้คนที่เต็มไปด้วยควันบุหรี่สีเทา หลังจาก 7 เดือนที่สกอตแลนด์ประกาศให้มีการห้ามสูบบุหรี่ในผับบาร์และไนท์คลับมีผลบังคับใช้ ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยดันดี (Dundee University) นำเสนอผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ของมาตรการห้ามสูบบุหรี่ส่งผลอย่างสูงต่อการสร้างสุขภาพที่ดีให้กับคนทำงานในสถานบันเทิง โดยพบว่า การห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิงเหล่านี้ ทำให้อัตราการเจ็บป่วยของพนักงานลดลงร้อยละ 50-80 ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา โดยที่พนักงานจะมีระดับโคตินินในเลือดต่ำลง และมีสุขภาพพลอดแรงแข็งแรงมากขึ้นกว่าเดิม

ข้อมูล : "The Nation" October 14, 2009 หน้า 11.

อันตรายควันบุหรี่ในสถานบันเทิงไทย

รศ.ดร.เนาวรัตน์ เจริญคำ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลและคณะ ได้ทำการศึกษาตรวจวัดระดับฝุ่นขนาดเล็กที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ย 2.5 ไมครอน (PM2.5) ซึ่งเป็นฝุ่นขนาดเล็กที่สามารถทะลุเข้าไปในระบบทางเดินหายใจและตกค้างที่ถุงลมปอดได้ โดยศึกษาในสถานที่ที่มีการสูบบุหรี่มาก เช่น บาร์และคลับ จำนวน 26 แห่ง พบว่า มีระดับเฉลี่ยของฝุ่นขนาดเล็ก 319 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร โดยมีค่าต่ำสุด 7 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร และสูงสุด 1,598 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยนี้กับค่ามาตรฐานที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกากำหนดไว้คือ 15 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร จะพบว่าระดับฝุ่นของสถานบันเทิงไทยสูงเกินค่ามาตรฐานมาก และผลของการศึกษาได้ชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงของอันตรายในการสูดดมและสัมผัสกับสารพิษของควันบุหรี่ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้บริการ และผู้ที่ต้องประกอบอาชีพในสถานบันเทิง

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งของ ดร.เนาวรัตน์ ในปีพ.ศ. 2544 ได้มีการวัดระดับนิโคตินและระดับก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ในสถานบันเทิง พบว่า สูงกว่าระดับมาตรฐาน คือ 9.1-14.8 พีพีเอ็ม และ 6.7-17.1 พีพีเอ็ม ตามลำดับ (ระดับมาตรฐานคือ 8 ชั่วโมง 9 พีพีเอ็ม) ส่วนการวัดระดับนิโคตินนั้น วัดค่าเฉลี่ยในสถานที่ทั้งสองแห่งได้ 174 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และระดับนิโคตินที่ติดตัวพนักงานวัดได้ค่าเฉลี่ย 164 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จากผลการศึกษาสามารถยืนยันได้ว่า สถานบันเทิงเป็นที่ที่มีการสูบบุหรี่สูง จะมีระดับนิโคตินและคาร์บอนมอนนอกไซด์สูง ซึ่งเป็นอันตรายต่อพนักงานที่ปฏิบัติงานและผู้ใช้บริการสถานบันเทิง

ข้อมูล : เนาวรัตน์ เจริญคำ และคณะ. "การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคยาสูบ."

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2548.

ประชาชนสนับสนุนให้ สถานบันเท็งปลอดบุหรี่

การสำรวจโดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เรื่อง
“ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนให้สถานบันเท็งเป็นเขตปลอดบุหรี่ :
กรณีศึกษาเจ้าของ/ ผู้ประกอบการ พนักงาน และประชาชนที่มาใช้
บริการในสถานบันเท็ง”

สิงหาคม 2549

ประชาชนเห็นด้วยกับสถานบันเท็งปลอดบุหรี่

- ประชาชนร้อยละ 56.9 เห็นด้วยหากมีการออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเท็ง ขณะที่มิใช่ผู้ไม่เห็นด้วยร้อยละ 24.8 ไม่มีความเห็นร้อยละ 18.3 ถ้าเทียบสัดส่วนแล้วจะเห็นว่า เสียงสนับสนุนให้สถานบันเท็งปลอดบุหรี่มีมากกว่า
- กว่าครึ่งของผู้ที่มาเที่ยวสถานบันเท็ง เป็นผู้สูบบุหรี่ที่สถานบันเท็งร้อยละ 46.4 และไม่สูบบุหรี่เมื่อมาเที่ยวสถานบันเท็งร้อยละ 53.6 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีผู้ไม่สูบบุหรี่มากกว่าผู้สูบบุหรี่
- จำนวนบุหรี่ยี่สูบในสถานบันเท็งแต่ละครั้งพบว่า ประชาชนที่มาเที่ยวสถานบันเท็งบอกว่า สูบบุหรี่มากกว่าปกติทั่วไปสูงถึงร้อยละ 62.0 สูบเท่ากับปกติเพียงร้อยละ 27.4 สูบน้อยกว่าปกติคั้งมากที่สุดคือร้อยละ 10.6 แสดงให้เห็นถึงสัญญาณอันตรายว่า สถานบันเท็งเป็นแหล่งที่ทำให้คนสูบบุหรี่มากกว่าปกติ ดังนั้น หากสถานบันเท็งจัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ ก็จะช่วยให้คนสูบบุหรี่น้อยลง หรือไม่คิดที่จะสูบบุหรี่
- ประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่าควันบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยเฉพาะแหล่งที่มีควันบุหรี่เข้มข้นสูงอย่างสถานบันเท็ง ประชาชนร้อยละ 97.4 ทราบว่า ควันบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ประชาชนส่วนใหญ่บอกว่าการสูบบุหรี่ในสถานบันเท็งก่อให้เกิดความรำคาญร้อยละ 69.0 และ ร้อยละ 31 บอกว่าไม่ก่อความรำคาญ โดยสิ่งทีรบกวนคนที่ไม่เที่ยวสถานบันเท็ง ได้แก่ กลิ่นเหม็นร้อยละ 70.6 แสบตาแสบจมูกร้อยละ 14.6 ทำให้หายใจไม่ออกร้อยละ 12.0 ปวดหัว มีน้ิรระร้อยละ 1.9 เสียสมาธิในการชมความบันเท็งร้อยละ 0.9
- ที่สำคัญ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การประกาศให้สถานบันเท็งเป็นเขตปลอดบุหรี่จะช่วยแก้ปัญหาการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนได้ถึงร้อยละ 73.8

Smoke free bars and restaurants from 1st June 2004

From 1st June 2004, Section 8 of the Smoking ban Act obliges us to provide smoke free bars and clubs. This act also means to ensure employees have the right to work in a smoke free environment as all other employees.

© 2004 government

พนักงานอยากทำงานในสถานบันเทิงปลอดบุหรี่

- พนักงานร้อยละ 91.8 ทราบดีว่าควันบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีไม่ทราบเพียงร้อยละ 8.2
- พนักงานยอมรับว่าควันบุหรี่ทำให้มีปัญหาด้านสุขภาพในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ดังนี้ ไส้ เจ็บคอร้อยละ 47.6 แสบตา ทาลายร้อยละ 38.7 มีน้ตาหรือเยื่อตาอักเสบร้อยละ 28.8 หูอักเสบร้อยละ 12.1 อาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น หายใจไม่ออก ปวดเนื้อตามร่างกาย เบื่ออาหาร ร่างกายอ่อนแอร้อยละ 2.9 ไม่เคยมีอาการผิดปกติใด ๆ ร้อยละ 21.7 และคิดว่าอาการเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการทำงานในสถานบันเทิงร้อยละ 49.4 ไม่เกี่ยวข้องร้อยละ 10.7 และมีไม่แน่ใจถึงร้อยละ 39.9
- พนักงานถึงร้อยละ 74 เห็นว่าหากมีกฎหมาย "ห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิง" มีส่วนช่วยให้สุขภาพของพนักงานดีขึ้น

เจ้าของกิจการเห็นด้วยกับสถานบันเทิงปลอดบุหรี่

- เจ้าของสถานบันเทิงส่วนใหญ่คือร้อยละ 98 ต่างทราบว่าควันบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ทราบเพียงร้อยละ 2.0 จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ดีหากมีกฎหมายคุ้มครองสุขภาพให้กับเจ้าของสถานบันเทิง พนักงาน และลูกค้า
- เจ้าของสถานบันเทิงเห็นถึงผลเสียของการสูบบุหรี่ในสถานบันเทิง ดังนี้ ร้อยละ 77.3 เห็นว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร้อยละ 78.8 เห็นว่าทำให้อากาศเป็นพิษ ร้อยละ 85.1 เห็นว่ามีกลิ่นเหม็นรบกวน ร้อยละ 64.0 ก่อให้เกิดความไม่พอใจ/ไม่สบายอารมณ์ของคนที่มาเที่ยว ร้อยละ 67.3 เห็นว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการชักนำไปสู่การใช้ยาเสพติดอื่น ๆ ร้อยละ 76.2 เห็นว่าเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุไฟไหม้ และร้อยละ 71.4 เห็นว่าทำให้เสียผ้าและหมมเหม็น
- เจ้าของสถานบันเทิงเห็นด้วยว่ากฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิงจะมีส่วนช่วยให้สุขภาพดีขึ้น ร้อยละ 63.7 มีเพียงร้อยละ 10.8 เท่านั้นที่บอกว่าช่วยไม่ได้ นอกจากนี้ ยังมีความต้องการที่จะให้สถานบันเทิงเป็นเขตปลอดบุหรี่ถึงร้อยละ 48.0
- เจ้าของสถานบันเทิงต่างเชื่อว่าหากกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิงมีการบังคับใช้อย่างเข้มแข็ง จะมีผลดังนี้ ร้อยละ 51.1 เชื่อว่าลูกค้าจะชอบเพราะอากาศสะอาด ร้อยละ 70.0 เชื่อว่าสถานบริการจะปลอดภัยจากอัคคีภัย ร้อยละ 70.3 เชื่อว่าพนักงานสุขภาพดีขึ้นเพราะไม่ได้รับควันบุหรี่ ร้อยละ 59.0 เชื่อว่าจะเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาทำความสะอาดสถานที่น้อยลง

พับ บาร์ ปลอดบุหรี่ ไม่ทำให้รายได้ลดลง

จากการศึกษามลกระทบด้านเศรษฐกิจในบาร์ปลอดบุหรี่ จากชุมชน 7 แห่งในรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่ากฎหมายนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อ ๓ ต่อธุรกิจ

ดร.แอสตันตัน แกรนท์ และวิชา สมิต แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา ตีพิมพ์ในวารสาร "American Journal of Public Health" โดยการสำรวจใบเสร็จเสียภาษีของ 5 เมืองในรัฐแคลิฟอร์เนีย และในแถบชนบทอีก 2 เมือง ที่มีกฎหมายปลอดบุหรี่ 100% โดยวิเคราะห์ยอดขายที่เกิดขึ้นจากรายได้ของร้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 1991 ถึงปี 1995 และวิเคราะห์แนวโน้มยอดขายของบาร์ต่าง ๆ เทียบกับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งวัดยอดขายและวัดในช่วงฤดูกาลขายที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดร.แกรนท์และสมิตพบว่า "ไม่มีเมืองไหนที่ได้รับผลกระทบในการดำเนินธุรกิจจากกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในบาร์"

ประชาชนชื่นชอบบาร์ปลอดบุหรี่

คำอธิบายที่ดีที่สุดสำหรับเหตุผลที่ยอดขายของผับ-บาร์ปลอดบุหรี่ไม่ได้ลดลง หลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในบาร์ คือ ประชาชนชื่นชอบผับ-บาร์ปลอดบุหรี่ และเสียงตอบรับผับ-บาร์ปลอดบุหรี่อย่างท่วมท้น ทำให้มีการเข้าผับและบาร์มากกว่าเดิม

การสำรวจระดับชาติในอเมริกาโดย International Communications Research เมื่อเดือนตุลาคมปี 2540 พบว่า คนอเมริกาที่เป็นผู้ใหญ่ร้อยละ 60.1 ชอบที่จะไม่บาร์ปลอดบุหรี่

การสำรวจผู้ใหญ่ในแมสซาชูเซต เมื่อเดือนธันวาคม ปี 2540 พบว่า มีเสียงตอบรับอย่างท่วมท้นกับบาร์ปลอดบุหรี่ ประชาชนร้อยละ 89 บอกว่าจะไปที่บาร์บ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม หรือยังคงไปเช่นเดิม หลังจากที่มีบาร์แห่งนี้เป็นเขตปลอดบุหรี่ และเมื่อถามว่าประชาชนอยากจะไปที่บาร์มากกว่าหรือบ่อยลงกว่าเดิม

หลังจากมีการประกาศให้บาร์เป็นเขตปลอดบุหรี่ ร้อยละ 69 ของประชาชนในรัฐแมสซาชูเซต บอกว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงจะยังคงเป็นลูกค้าของบาร์เช่นเดิม ร้อยละ 20 เห็นว่าจะมีลูกค้ามากขึ้น มีเพียงร้อยละ 11 ที่เห็นว่าจะมีบาร์น้อยลง

เดือนมิถุนายน 2540 ในแคลิฟอร์เนีย มีการสำรวจผู้ใหญ่ตั้งแต่อายุ 21 ปี พบว่า ประชาชนร้อยละ 60 ที่ไปที่บาร์เป็นประจำชอบให้บาร์ปลอดบุหรี่ มีเพียงร้อยละ 22 เท่านั้นที่ยังคงชอบบาร์ที่ให้สูบบุหรี่ และร้อยละ 17 บอกว่าไม่มีปัญหาและไม่ได้แตกต่างจากเดิม

เมื่อมีคำถามว่าการห้ามสูบบุหรี่ในบาร์จะมีผลให้ลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร ประชาชนร้อยละ 65 คิดว่าไม่ทำให้ยอดขายลด และมีแนวโน้มที่จะมาเที่ยวที่บาร์บ่อยขึ้นร้อยละ 22 มีเพียงร้อยละ 12 ที่บอกว่าจะเที่ยวบาร์น้อยลง ดังนั้นลูกค้าร้อยละ 87 ก็ยังคงมาเที่ยวที่บาร์เหมือนเดิม และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น หากบาร์ทุกแห่งประกาศห้ามสูบบุหรี่เหมือนกันหมด

เสียงตอบรับอย่างท่วมท้นของลูกค้าเมื่อบาร์ปลอดบุหรี่

สิ่งน่าประหลาดใจที่พบในการสำรวจของรัฐแมสซาชูเซตเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับที่บริษัทบุหรี่อ้าง เพราะลูกค้าหลักของบาร์ คือ **"คนที่ไม่สูบบุหรี่"** โดยมีข้อเท็จจริงคือ ร้อยละ 78 ของประชาชนที่มาเที่ยวบาร์อย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือนคือคนที่ไม่สูบบุหรี่ เปรียบเทียบกับคนที่สูบบุหรี่มีเพียงร้อยละ 22

มีเพียงประชาชนร้อยละ 9 ไม่ไปเที่ยวบาร์เพราะว่าห้ามสูบบุหรี่ ขณะที่ประชาชนร้อยละ 42 ที่ไม่ไปเที่ยวบาร์ เพราะว่าจะไม่อยากอยู่ในที่มีควันบุหรี่ และประชาชนร้อยละ 15 ระบุว่าไม่เที่ยวบาร์เลยเพราะว่าไม่อยากได้รับควันบุหรี่

การสำรวจนี้ชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายการตลาดขนาดใหญ่ของกลุ่มลูกค้าที่จะมาเที่ยวบาร์มากขึ้น หากบาร์เป็นเขตปลอดบุหรี่ และสามารถทำนายได้ว่ายอดขายจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ของจำนวน คนจะไปเที่ยวที่บาร์ หากรัฐมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในคลับบาร์ ถ้าบาร์ทุกแห่งของรัฐแมสซาชูเซตปลอดบุหรี่ คณะวิจัยประเมินว่าจะมีลูกค้าเพิ่มขึ้นถึง 120,000 คนทั่วทั้งรัฐ

เช่นเดียวกับที่รัฐแคลิฟอร์เนียสำรวจพบว่า ลูกค้าในบาร์ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 75 ไม่สูบบุหรี่ มีลูกค้าเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่สูบบุหรี่ในบาร์ตลอดเวลา มีร้อยละ 9 ที่สูบบุหรี่ที่บาร์เป็นบางเวลาเท่านั้น และร้อยละ 60 ที่ไม่เที่ยวบาร์เป็นประจำชอบให้บาร์ปลอดบุหรี่

ข้อเท็จจริงเหล่านี้ตรงข้ามกับสิ่งที่บริษัทบุหรี่พูด นี่คือข้อพิสูจน์ว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่ในบาร์ ประชาชนส่วนใหญ่ชอบให้บาร์ปลอดบุหรี่ และถ้าหากบาร์ทั้งหมดปลอดบุหรี่จะทำให้มีลูกค้าเพิ่มมากขึ้น หรือมาเที่ยวที่บาร์บ่อยครั้งมากขึ้น และใช้เวลาอยู่ที่บาร์ได้นานมากขึ้น

Figure : Michael Segel. "Smoking and Bars : A guide for policy makers" The California Smoke-free Bar Program, American Lung Association, 1998.

พนักงานในสถานบันเทิงได้รับ อันตรายมากกว่าอาชีพอื่น

พนักงานในสถานบันเทิงเป็นกลุ่มอาชีพที่ต้องเผชิญกับอันตรายของควันบุหรี่มือสองมากที่สุด เพราะพนักงานในผับบาร์จะได้รับอันตรายจากควันบุหรี่มากกว่าพนักงานในสำนักงานต่าง ๆ มากถึง 4-6 เท่าและได้รับอันตรายมากกว่าการได้รับควันบุหรี่ในบ้าน 4 เท่าครึ่ง

- ระดับของควันบุหรี่มือสองในบาร์จะสูงเป็น 3 เท่าของร้านอาหารที่อนุญาตให้สูบบุหรี่
- ระดับของควันบุหรี่มือสองในบาร์จะสูงกว่าที่ทำงานประเภทอื่น ๆ เช่น โรงบิลเลียด สถานเล่นการพนัน สถานเต้นโบริลิ่ง

จากการศึกษาในแคลิฟอร์เนียพบว่าบาร์เป็นแหล่งของควันบุหรี่มือสองที่มากที่สุด โดยมีงานวิจัยศึกษาระดับโคตินิน (สารประกอบของนิโคตินที่สามารถตรวจพบในร่างกายของมนุษย์) ในร่างกายของพนักงานที่ทำงานในบาร์ 27 แห่ง พบว่าพนักงานของบาร์ต่าง ๆ ที่หายใจเอาควันบุหรี่เข้าไปในระหว่างทำงานพบโคตินินเท่ากับการสูบบุหรี่ประมาณ 0.6 มวนต่อวัน

อย่างไรก็ตาม อัตราของการได้รับสารก่อมะเร็งในควันบุหรี่ที่เกิดจากการเผาไหม้ของบุหรีระหว่างผู้สูบบุหรี่สูบ (sidestream smoke) และควันบุหรีที่ผู้สูบบุหรีพ่นออกมาหลังจากการดูดควันบุหรีเข้าปอดแล้ว (mainstream smoke) ซึ่งจะมึระดับของนิโคตินที่สูง จะทำให้ผู้ไม่สูบบุหรีได้รับอันตรายจากควันบุหรีและสารก่อมะเร็งอย่างเข้มข้นด้วย

ตัวอย่างการศึกษาของ Jarvis ที่ตีพิมพ์ใน *Journal of the American Medical Association* พบว่า พนักงานในบาร์หายใจเอาสารก่อมะเร็ง Nitrosodimethylamine (NDMA) เข้าไปจะเท่ากับสูบบุหรี 45 มวนต่อวัน หรือวันละ 2 ของ ส่วนสารก่อมะเร็ง 4-aminobiphenyl (4ABP) หากพนักงานในบาร์ที่หายใจเอานี้เข้าไปจะเท่ากับสูบบุหรี 16 มวนหากทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมง หรืออีกทางหนึ่งเท่ากับสูบบุหรี 3/4 ของต่อวัน

ศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคของสหรัฐอเมริกา (Centers for Disease Control and Prevention) ระบุว่า พนักงานกลุ่มที่ทำงานด้านบริการ เช่น พนักงานเสิร์ฟ ฤก บาร์เทนเดอร์ และพนักงานต้อนรับ เป็นผู้ที่ได้รับภาระเฉลี่ยแลน้อยที่สุดจากอันตรายของควันบุหรีมือสอง

นับเป็นโชคร้ายของพนักงาน หากยังคงละเลยต่อการป้องกันสุขภาพของพนักงานจากอันตรายของควันบุหรีมือสองในสถานบันเทิงที่เต็มไปด้วยควันบุหรี

ผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดกับพนักงานในบาร์

การได้รับควันบุหรี่มือสองในที่ทำงานอย่างบาร์และร้านอาหารมีโอกาสเสี่ยงในการเป็นโรคมะเร็งปอด 1 ครั้งถึง 2 เท่า ของพนักงานในร้านอาหารและบาร์ที่ห้ามสูบบุหรี่ งานวิจัยของ Siegel ที่ตีพิมพ์ใน JAMA ในปี 2536 และการศึกษาของ Massachusetts Department of Public Health ในปี 2538 พบว่า พนักงานบริการมากกว่าร้อยละ 50 เสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปอด เนื่องจากได้รับควันบุหรี่มือสองในที่ทำงาน งานวิจัยทั้งสองชิ้นนี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของควันบุหรี่มือสองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และได้พิสูจน์ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเป็นโรคมะเร็งปอด เช่น การสูดอาหาร ความเครียดจากสถานทางเศรษฐกิจ และควันที่เกี่ยวข้องกับการทำอาหารพบว่าปัจจัยจากควันบุหรี่เป็นผลต่อมะเร็งปอดสูงสุด

การศึกษาในเรื่องการตายจากอาชีพการทำงานในแคลิฟอร์เนีย (California Occupational Mortality Study) ในระหว่างปี 1979-1981 พบว่า พนักงานเสิร์ฟหญิงมีอัตราการตายสูงที่สุดในกลุ่มผู้หญิงอาชีพต่าง ๆ หลังจากที่ได้มีการตัดปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบออกไป เช่น เป็นผู้สูบบุหรี่ ตั้มแอลกอฮอล์ มีความเครียดจากสถานทางเศรษฐกิจ พบว่าพนักงานหญิงเหล่านี้ตายด้วยโรคมะเร็งปอด โรคหัวใจ และโรคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความเสี่ยงสูงเป็น 1 เท่าครึ่ง ของการตายในผู้หญิงทำงานในอาชีพต่างๆ ทั้งหมดและอัตราการตายที่เกิดขึ้นนี้ เป็นเพราะได้รับควันบุหรี่มือสอง

ในการศึกษาเดียวกันนี้ ผู้ชายที่ประกอบอาชีพบาร์เทนเดอร์ก็มีอัตราการตายจากโรคมะเร็งปอด โรคหัวใจ ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบออกไป เช่น การสูบบุหรี่ แอลกอฮอล์ และสถานทางเศรษฐกิจ อัตราการตายที่สูงขึ้นของผู้ที่ประกอบอาชีพบาร์เทนเดอร์นั้นเกิดจากการได้รับควันบุหรี่มือสองในปริมาณที่สูงมาก และได้รับในช่วงเวลาทำงานในแต่ละวัน

ข้อมูล : Michael Siegel. "Smoking and Bars : A guide for policy makers"

The California Smoke-free Bar Program, American Lung Association, 1998.

เรื่องจริงของเหยื่อจากควันบุหรี่มือสอง

Heather Crowe พนักงานเสิร์ฟวัย 57 ปี

"ฉันมีกลิ่นคาวก่อนเมื่อปุศออกมาร่าง ๆ ล้าคอ 3 ก้อน และอีกश्य่ ป่วยจนการวินิจฉัยมาจากแพทย์ก็ต่อมะเร็งปอดระยะสุดท้าย และหมอกับบอกว่า ตั้ฉันคงมีชีวิตอยู่ได้ไม่กี่บทในปี โทรมและเสียใจมาก คิดว่าไม่ยุติธรรมเลยที่เราก็ต้องมารับเคราะห์กรรมในสิ่งที่ตนเองไม่ได้ก่อ"

Heather Crowe พนักงานเสิร์ฟวัย 57 ปี ซึ่งล้มป่วยด้วยโรคมะเร็งปอด อันมีสาเหตุมาจากการสูดหายใจเอาอากาศที่เต็มไปด้วยสารพิษจากควันบุหรี่ เธอทำงานในบาร์ ภัตตาคาร และในโรงแรมตั้งแต่ยังสาว ร่างกายต้องรับสารพิษจากควันบุหรี่เป็นระยะเวลาจนถึง 40 ปี จนล้มป่วยลง ในที่สุดคณะกรรมการด้านความปลอดภัยในที่ทำงานของเมืองออนตาริโอมีมติเห็นพ้องให้จ่ายเงินค่าเสียหายให้กับนาง Crowe จำนวนหนึ่ง (ไม่เปิดเผยตัวเลข) นับเป็นพนักงานรายที่ 3 ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการให้ได้รับเงินค่าเสียหายตอบแทนจากจำนวนทั้งหมด 5 ราย ในกรณีที่เคยเกิดขึ้นคล้าย ๆ กัน คาดว่าผลการตัดสินการณีนาง Crowe จะกระตุ้นให้พนักงานในสถานประกอบการประเภทเดียวกัน พากันออกมาเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายตนเอง

สำหรับเรื่องราวของนาง Crowe นั้น ได้รับการนำมถ่ายทอดเป็นสปอตโฆษณาผ่านสถานีโทรทัศน์ช่องทางการเพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้สาธารณชนได้ทราบถึงอันตรายจากการเป็นผู้สูบบุหรี่มือสอง ปัจจุบันหลาย ๆ เมืองในแคนาดาประกาศให้ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มและอาหารเป็นเขตปลอดบุหรี่

ข้อมูล : IATH International Agency on Tobacco And Health ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2545.

คนทำงานและเจ้าของสถานบันเทิง อยากได้กฎหมายปลอดบุหรี่

ลองคิดว่าหากสถานบันเทิงทั่วไทยไร้ควันบุหรี่จะดีแค่ไหน หลายคนจะสนุกสนานกับความบันเทิงที่ไม่ต้องแสบตา ตัวเหม็น หรือผมเหม็นอีกต่อไป ที่แน่ ๆ คือ ไม่ต้องเสี่ยงกับมะเร็ง โรคหัวใจและอีกสารพัดโรคจากควันบุหรี่ เราลองมาฟังทัศนะของคนทำงานและเจ้าของสถานบันเทิงกันว่ามีความคิดเห็นอย่างไร หากประเทศไทยจะมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิง

พีแฉิต เจ้าของร้านอาหารโอเคะ "เพื่อนเรา"

ร้านเราเป็นร้านเล็ก ๆ คนที่เข้ามาแล้วไม่สูบบุหรี่จะทนไม่ไหว ถูกควันส่วนใหญ่จึงเป็นคนที่ไม่สูบบุหรี่ทั้งนั้น แต่ถ้ามีกฎหมายบังคับใช้จริงจัง จะเป็นตัวช่วยให้ปัญหาการสูบบุหรี่ที่ทำอันตรายต่อคนอื่นลดลง บางทีอยู่ที่ร้านนาน ๆ กระทั่งลืมตาก็ทำไม่ได้เพราะแสบตามาก แล้วยังมีปัญหาเรื่องทำความสะอาด อย่างผ้า่านก็มีกลิ่น ถ้าปูโต๊ะก็เป็นรูปเพราะถูกบุหรี่จี้ และมีค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองคือค่าซ่อมแอร์จะต้องจ่ายบ่อยขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ช่างแอร์บอกเลยว่า ถ้ามีบุหรี่เมื่อไหร่จะทว่าให้แอร์เสียเร็ว เครื่องเล่นวีซีดีก็เหมือนกัน คิดดูว่าเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ยังเสียได้ง่าย ๆ แล้วคนจะไปทนไหวเหรอ ผมสนับสนุนกฎหมายปลอดบุหรี่ในสถานบันเทิงครับ

พนักงานชายร้าน "เพื่อนเรา"

หน้าที่เราต้องต้อนรับลูกค้าทุกคน เราต้องทำใจที่จะยอมรับสิ่งที่ทำให้เกิดโรคกับร่างกายเรา สิ่งทีกลัวคือห้ามลูกค้า แล้วลูกค้าหาย มันจะกระทบกับธุรกิจ แม้ว่าพวกเราจะกลัวโรคที่เกิดขึ้นจากการสูบบุหรี่ แต่เราก็ทำอะไรไม่ได้ ถ้ามีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่แล้วทำให้เหมือนกันทุกๆ ร้าน ก็จะช่วยพวกเราคนทำงานได้เยอะครับ สำหรับลูกค้าที่เข้ามาแล้วเขาบอกว่าเหม็นบุหรี่ เขาจะไม่เข้ามาอีก จะมาแต่เฉพาะคนที่สูบบุหรี่ ถ้าร้านปลอดบุหรี่คงมีลูกค้าไม่สูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้น

พนักงานหญิงร้าน "เพื่อนเรา"

เป็นคนแพ้ควันบุหรี่ค่ะ แต่เราทำงานบริการ ต้องทำงานไปสูดควันบุหรี่ไป ถ้าเกิดเราทนไม่ไหวจริง ๆ ต้องขอพักในวันไหนแรกเยอะก็ยังมีควันบุหรี่เยอะมาก ทุกเช้าตื่นขึ้นมาจะมีน้ำมูกแล้วก็ไอ นี่ขนาดยังไม่ได้ทำงานนี่แถมมาก ครั้งแรกที่มาทำงานก็รู้ว่าตนเองจะทนไม่ได้ แต่พอทำงานนานมากขึ้น ก็กลายเป็นความเคยชินไป กลายเป็นว่าเราต้องยอมรับสภาพที่เป็นอยู่ ถ้าเลือกได้ก็อยากให้ร้านนี้ปลอดบุหรี่และร้านอื่น ๆ ด้วย

เจ้าของคาเฟ่ย่านเมืองธน

เรื่องของการสูบบุหรี่แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ลูกค้าของเราจะมีทั้งคนที่สูบและคนที่ไม่สูบบุหรี่ ร้านค้าต้องต้อนรับลูกค้าทั้งสองประเภท ถ้าจะให้ตีความจะเป็นรูปแบบการแบ่งโซนจะได้ไม่รบกวนกัน อย่างร้านอาหารที่ก่อกู้ตอนนี้โซนสูบบุหรี่ จะอยู่ข้างนอกและโซนไม่สูบบุหรี่จะอยู่ข้างในของแอร์ เรื่องร้านปลอดบุหรี่อยากประโยชน์ให้กับลูกค้าด้วยกันครับ ถ้าลูกค้าไม่สูบบุหรี่มีมาก เราก็ยินดีที่จะเปลี่ยนแปลง การออกกฎหมายต้องให้ความมั่นใจกับร้านค้าได้ว่าลูกค้าจะไม่ลดลง ผมเห็นด้วยกับการสนับสนุนให้คนไม่สูบบุหรี่

คุณวันทนา ไชยสงค์ เจ้าของร้าน Lake Hill สวนอาหารที่มีห้องคาราโอเกะ

คาราโอเกะของร้านเป็นความบันเทิงที่เกิดขึ้นตามกระแสความนิยมของคนในปัจจุบัน การที่คนเข้าไปในห้องคาราโอเกะซึ่งเป็นห้องแอร์ที่ไม่กว้างนัก แต่คนในนั้นสูบบุหรี่ 1-2 คน ก็ทำให้คนอื่นได้รับอันตรายด้วย เพราะห้องจะเหม็นกลิ่นบุหรี่มาก แล้วถ้าเกิดใครสูบบุหรี่ทิ้งไว้ คนอื่นเข้ามา ก็จะเป็นอันตราย อีกปัญหาก็คือทำความสะดวกสบาย ห้องที่ปล่อยให้สูบบุหรี่จะเหม็นเบรยากาศไม่ดี สำหรับกฎหมายที่ห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิง ถ้าหากจะมีก็เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้อีกหลายคนที่ไม่สูบบุหรี่มีความสุขขึ้นมาก แต่สิ่งที่อยากเห็นมากกว่า คือ ถ้ามีกฎหมายแล้วมีการดูแลเข้มแข็งเหมือนกันหมด ไม่ปล่อยปละละเลย บางร้านทำได้บางร้านทำไม่ได้ ก็จะไม่ได้ออกญาให้เหมือนเมืองนอกเลย ที่เขามีสิทธิว่ากันเองด้วยซ้ำหากใครไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อยากให้วัฒนธรรมอย่างนี้มีในประเทศไทย

คุณสุพจน์ ธีระวัฒน์ชัย เจ้าของโรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง (สาขาเสียบทางส่วนรามอินทรา)

ร้านเรามีขนาดใหญ่มากถึง 2,000 ที่นั่ง มีลูกค้าเข้ามาเล่นทุกวัน มีการแสดงหลากหลาย โรงเบียร์เยอรมันตะวันแดง ได้รับเสียงตอบรับจากลูกค้าในทางบวก เพราะลูกค้าทราบว่า ร้านนี้เป็นร้านปลอดบุหรี่ มีบ้างที่จะเล่นแต่ก็เล็กน้อย เพราะโดยปกติแล้วร้านประเภทชายเบียร์ชายเหล้าจะอนุญาตให้สูบบุหรี่ แต่ปรากฏว่าเสียงตอบรับอย่างดีเป็นลูกค้าที่ไม่สูบบุหรี่ เรามีความสุขมากกับการที่สามารถพาคนในครอบครัวมาที่นี่ ไม่ว่าจะอยู่ในวัยทารกจนถึงวัยชรา ผมเห็นเสียงสะท้อนของร้านปลอดบุหรี่ที่เป็นบวกมากกว่าเป็นลบ มันใจว่าลูกค้าที่เป็นประชากรไม่สูบบุหรี่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะบรรยากาศของความสนุกสนานและการแสดงที่ไม่เหมือนใคร และร้านปลอดบุหรี่ คือจุดที่ลูกค้าสัมผัสได้ถึงความแตกต่างจากร้านอื่นๆ ที่ยังมีควันบุหรี่

คุณสมร รัตนศรี ผู้จัดการร้านคาราโอเกะปลอดบุหรี่ Big Echo สาขาโอเค

หลังจากร้านปลอดบุหรี่แล้ว ยอมรับเลยว่าบรรยากาศของร้านดีขึ้นมาก ร้านเราถูกมองว่าเป็นสถานบันเทิง เมื่อไม่ให้สูบบุหรี่ก็มีผลกระทบบ้าง แต่ถ้าได้มีการอธิบายได้จัดสถานที่ให้คนสูบบุหรี่อย่างเหมาะสม ผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยกันได้ เพราะเป็นสิ่งที่ดีน่าจะช่วยกันทำ เมื่อเทียบแล้วคนที่มาเที่ยวในสถานที่เรามีคนสูบบุหรี่ประมาณร้อยละ 40 แต่คนเหล่านี้ก็จะทราบดีว่าการสูบบุหรี่รบกวนคนอื่น ผมมองว่าการมีกฎหมายขึ้นมารองรับจะช่วยทั้งคนสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ให้อยู่ร่วมกันได้ และมองไม่มองกลับถ้า Big Echo ไม่ปลอดบุหรี่ เราจะเสียลูกค้าที่ไม่สูบบุหรี่ไปก็ได้

พนักงานหญิง ร้านคาราโอเกะปลอดบุหรี่ Big Echo

ในฐานะพนักงานคนหนึ่งก็ขอสนับสนุนให้ประเทศไทยมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานบันเทิง เพราะเป็นการคุ้มครองสุขภาพของคนทำงาน เราเป็นคนไม่สูบบุหรี่รู้ว่า ถ้าหายใจเอาควันบุหรี่เข้าไปก็เป็นอันตรายกับตัวเรา อีกอย่างควันบุหรี่ก็ทำให้สภาพร้านดูไม่ดี ถ้ามันแก้ง่ายและเหม็น เทอร์โมเจอร์ที่มีรอยไหม้ รวมทั้งพวกเครื่องเสียงอย่างลำโพงก็จะค่ามาก ห้องที่สูบบุหรี่นี้ทำความสะดวกสบายมากอะ แอร์ในห้องคาราโอเกะที่จัดให้สูบบุหรี่ก็จะเสียง่ายกว่าห้องที่ไม่สูบบุหรี่ ห้องก็กลิ่นเหม็นแม้จะฉีดสเปรย์ดับกลิ่นให้ก็ยังไม่ได้ดีขึ้น เมื่อก่อนร้าน Big Echo ยังไม่ปลอดบุหรี่ก็จะเจอปัญหาแบบนี้ พอร้านปลอดบุหรี่แล้วพนักงานก็ทำงานอย่างมีความสุขมากขึ้น

นานาชาติค้นพบสถานบันเท็ง ปลอดบุหรี่

คุณโมสิต รัตนสิทธิ์ คุณยศตณีย์ อร่ามอารีกุล
เจ้าของร้าน More จตุจักร

MORE

คุณสกต กิตรัตน์
ดีเจ มีม More

หากกำหนดให้บาร์หรือสถานบันเทิงปลอดบุหรี่เหตุผลเห็นด้วยก็จะเป็นเรื่องอันตรายของบุหรี่ที่เมื่อจุดขึ้นมาก็มีสารพิษที่ไปทำอันตรายคนอื่น โดยเฉพาะสถานที่เหล่านี้เป็นสถานที่ที่มีควันบุหรี่หนาแน่น มองว่ากฎหมายนี้เป็นสิ่งที่ดีแต่ต้องดูในเรื่องของการปฏิบัติว่า จะทำกันได้จริงจังแค่ไหน หรือทำได้ยาวนานแค่ไหน หรือทำได้เพียงระยะแรก ๆ แล้วก็ไม่ได้อผล สำหรับในประเด็นสุขภาพก็มองเห็นว่าทุกคนอยากจะมีสุขภาพดี คงไม่มีใครอยากจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ทำลายสุขภาพไปตลอด หรือนาน ๆ เพราะทุกคนต่างก็รักสุขภาพตนเอง คนที่ทำงานในผับบาร์ ๆ จะเห็นได้ชัด ๆ เลยว่าสุขภาพอ่อนแอ รู้สึกเหนื่อยง่าย

ถ้าไม่มีควันบุหรี่ก็จะเป็นผลดีกับคนทุกกลุ่ม คิดว่าถ้าทุกผับบาร์ในประเทศไทยปลอดบุหรี่ คนที่ไม่สูบบุหรี่ก็จะเป็นลูกค้ากลุ่มใหม่ และจะมีคนมองผับบาร์ในแง่บวกมากขึ้น

พนักงานมีม More

ผมเคยทำงานในผับมา 4 ปีแล้ว รู้สึกอึดอัดกับควันบุหรี่มากครับ แม้ว่าผมจะสูบบุหรี่เอง ผมรู้สึกว่าควันบุหรี่ในผับอึดอัดมากเกินไป ในผับคนที่มาเที่ยวจะสูบบุหรี่กันทุกคน ผมว่าเครื่องระบายอากาศก็คงไม่พอ ถ้าเปิดไฟจะมองเห็นว่าทั้งร้านเต็มไปด้วยควัน ทำงานในผับก็มีทั้งผลดีและผลไม่ดี ผลไม่ดีมาก ๆ คือควันบุหรี่นี้แหละครับ เพราะเราไม่รู้ว่ามีวันข้างหน้าเราจะเป็นอย่างไหนแล้ว ตัวผมและคนมาเที่ยวส่วนใหญ่ก็คิดอย่างเดียวกันคือ อยากให้ผับบาร์ปลอดบุหรี่ ถ้าจัดให้สูบก้นหน้าร้านก็คิดว่าจะช่วยได้เยอะแล้ว ก็ทำให้เหมือน ๆ กันทั่วประเทศเลยจะดีที่สุด

ควันบุหรี่ในสถานบันเทิงอยู่ในระดับอันตราย

องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐ ได้กำหนดค่ามาตรฐานของฝุ่นขนาดเล็กที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.5 ไมครอน หรือ PM2.5 ฝุ่นขนาดเล็กที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากับ 2.5 ไมครอน หรือเล็กกว่า เป็นฝุ่นที่เกิดจากควันบุหรี่และใช้เป็นดัชนีชี้วัดการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง โดยฝุ่นขนาดเล็กนี้สามารถผ่านระบบทางเดินหายใจลงไปถึงถุงลมปอดได้โดยง่าย โดยค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศภายนอกอาคารตามเฉลี่ยตลอดปี คือ 15 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และค่าเฉลี่ยตลอด 24 ชั่วโมง คือ 35 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

นักแพทยกรรมว่า วิทยาลัยเทววิทยาลงคินในสถานบันเทิงทั้งหลายได้สุดคมควันบุหรี่ที่อยู่ในระดับอันตรายมาก อีกทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานในนั้น ได้แก่ พนักงานเสิร์ฟ บาร์เทนเดอร์ นักเต้น นักดนตรี ฯลฯ ต้องสัมผัสสุดคมฝุ่นพิษในควันบุหรี่ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพกันละหลายชั่วโมง ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดโรคในระบบทางเดินหายใจ และมะเร็งปอด

ทำไม?

พับ บาร์ ต้องปลอดบุหรี่

กระทรวงสาธารณสุขได้ออกพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 กำหนดให้สถานที่สาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยเฉพาะภายในอาคารที่ปรับอากาศต้องจัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด เพราะเป็นที่ยอมรับในทางการแพทย์ว่า คาร์บอนีร์เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียง โดยจากข้อมูลของสำนักงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา องค์การอนามัยโลก และองค์การทางวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ที่ได้ศึกษาในเรื่องนี้ระบุตรงกันว่า คาร์บอนีร์มีสองเป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์ที่ไม่มีระดับ "ปลอดภัย" ในการสัมผัสเลย

จากข้อมูลการวิจัยของ รศ.ดร.เนาวรัตน์ เจริญค้า คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะ ที่ได้ศึกษาตรวจวัดระดับฝุ่นขนาดเล็ก (Respirable Suspended Particles หรือ RSP) ที่สามารถหลุดเข้าไปในระบบทางเดินหายใจ และตกค้างที่ถุงลมปอดได้ โดยศึกษาในสถานที่ที่มีการสูบบุหรี่มาก เช่น บาร์และคลับ จำนวน 26 แห่ง พบว่า มีระดับเฉลี่ยของฝุ่นขนาดเล็กอยู่ที่ 319 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร โดยมีค่าต่ำสุด 7 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร และสูงสุด 1,598 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยนี้กับค่ามาตรฐานที่องค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ คือ 15 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร จะพบว่า ระดับฝุ่นของสถานบันเทิงไทยสูงเกินค่ามาตรฐานมาก และผลของการศึกษาได้ชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงของอันตรายในการสูดดมและสัมผัสกับสารพิษของคาร์บอนีร์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้บริการและผู้ที่ต้องประกอบอาชีพในสถานบันเทิง

นอกจากนี้ ในโครงการสำรวจวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นต่อการสนับสนุนให้สถานบันเทิงเป็นเขตปลอดบุหรี่ : กรณีศึกษาเจ้าของ / ผู้ประกอบการ พนักงาน และประชาชนที่ใช้บริการในสถานบันเทิง" โดยสำนักวิจัยแอมแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ พบว่า ประชาชนทั่วไปเห็นด้วยต่อการออกกฎหมายให้สถานบันเทิงปลอดบุหรี่ ร้อยละ 56.9 พนักงานเห็นด้วย ร้อยละ 40.2 และเจ้าของกิจการเห็นด้วยร้อยละ 45.9

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงถึงเวลาแล้วที่สถานบันเทิงไทยต้องปลอดบุหรี่ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ใช้บริการและผู้ทำงานในสถานบันเทิง

และเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยในปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชน สถานบันเทิง (ผับ - บาร์) เป็นสถานที่ที่เยาวชนจำนวนมากสูบบุหรี่ และเยาวชนหลายคนเริ่มต้นสูบบุหรี่ที่ผับ บาร์ หากสถานบันเทิงเหล่านี้ปลอดบุหรี่จะช่วยให้เยาวชนลดพฤติกรรมเสี่ยงของการเสพติดบุหรี่และยาเสพติดอื่น ๆ

สถานบันเทิง ปลอดบุหรี่ จุดเปลี่ยนเพื่อคุ้มครอง สุขภาพ

การสูดดมควันบุหรี่ในสถานบันเทิงเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งผู้ที่ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงานในนั้น ดังนั้นรัฐจึงควรมีมาตรการเข้มเด็ดขาดที่จะปกป้องสุขภาพของทุกคน
เสี่ยงดังกล่าว เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจะป้องกันได้

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

36/2 ซอยประดิพัทธ์ 10 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2278-1828 โทรสาร. 0-2278-1830

<http://www.ashthailand.or.th>, www.smokefreezone.or.th